

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. II. Síntne in Deo tres subsistenziæ relativæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

SECTIO SECUNDA.

Sintne in Deo tres substantia relativa.

I. PRIMA sententia est negativa: ita Durandus in 1. dist. 1. q. 2. Capreolus in 1. dist. 26. q. 1. Concluf. 3. Paludanus in 3. dist. 1. q. 2. art. 3. Ferrara contra Gentes, lib. 4. cap. 26. Scotus in 3. dist. q. 2. quam etiam sententiam tenere videtur Bellarminus lib. 2. de Christo, cap. 15.

II. Secunda tamen, & vera sententia docet in Deo dari tres substantias relativas: ita Cajetanus 1. p. q. 29. & 30. & Thomistae communiter: tenet etiam Suarez hic, lib. 3. cap. 4. num. 3. dicens sibi hoc videri certum: estque communis recentiorum sententia. Hæc etiam videtur expressa mens S. Thomæ hic, q. 29. art. 2. & q. 30. art. etiam 2. ubi substantiam, Hypostasim, & Personam in Deo asserit pro eodem esse sumendas; tres autem in Deo esse Personas, & fatetur S. Thomas, & reipsa est certissimum, ut ostendi sectione præcedente, numero primo.

III. Hoc etiam testantur Sancti Patres, passim docentes, in Deo esse tres substantias, quod de relativis intelligi necessariò debet: in divinis enim, ut habet commune axioma Theologorum, non datur distinctio, ubi non est relationis oppositio. Deinde Sophronius Patriarcha in Epistola, quæ habetur in sexta Synodo, act. 11. & approbatur in act. 13. Neque, inquit, Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus dicitur in unam seipsum colligens substantiam, in unamque coeercens non numerandam Personam: Sabellianorum ista est pravitas, in unam substantiam tres confundere substantias. Eundem loquendi modum usurpat Concilium Chalcedonense, Quinta etiam & Septima Synodus, ubi dicitur, Trinitatem esse divissimam numerabilibus substantiis, & Personalibus alteritatibus, & unam Deitatem in tribus substantiis esse adorandam, sicque plures in Deo statuunt substantias. Ubi, ut constat, de substantiâ loquuntur, non in concreto, sed in abstracto, & ut est quid, ratione nostrâ, ab Essentiâ distinctum.

IV. Deinde tres esse in Deo substantias probatur ex doctrinâ à Patribus omnibus traditâ, qui docent Christi humanitatem Verbo divino, non in Naturâ, nec in aliquo Personis omnibus communi, sed in aliquo Verbi proprio, nimirum Personalitate ejus, seu substantia fuisse unitam; propterea enim negant humanitatem Christi habere propriam substantiam, quia subsistit per substantiam Verbi. Hinc ergo clarè ostenditur Filium habere substantiam sibi propriam: sed eadem est ratio de Patre & Spiritu Sancto: ergo in Deo sunt tres substantiæ distinctæ.

V. Ratio denique est primò: Patres enim, ut vidimus, aiunt in Deo esse tres substantias, sed hoc verum esse nequit, si solum sit in Deo una substantia absoluta, & tres Relationes, per has enim si non sint substantiæ, non magis dici potest in Deo multiplicari substantia, quam Natura, nec magis erunt tres Personæ, quam tres Dii: sicut verò non sunt tres Dii, quia non sunt tres Deitates, ita si non sint tres Personalitates, non erunt tres Personæ.

VI. Secundo, in substantiis creatis id quod ultimò terminat, & constituit unum substantiale completum, est substantia: sed proprietates personales sunt, quæ nostro modo concipiendi, ultimò ter-

minant & constituunt unâ cum Naturâ tres Personas, seu tria incommunicabilia: ergo hæc proprietates sunt substantiæ, eaque relativæ, sola enim Relatio in divinis est quæ distinguit, ut num. 3. ostendi.

Quod si aliqui ex Sanctis Patribus, ut S. Hieronymus & S. Augustinus negare videantur in Deo tres substantias relativas, est quia vox Hypostasis seu substantia illis temporibus necdum satis esset declarata, ut ostendi supra disp. 48. sect. 2. sed idem esse existimabant multi, quod obvia, seu Essentiam. Postquam autem, ob varias, quæ contra hoc mysterium identidem emergebant, hæreses, prædictæ voces à diversis ex hac occasione celebratis Conciliis examinate fuerunt, declaratumque eas non pro Essentiâ, sed pro proprietatibus Personalibus esse accipiendas, negari jam nequit esse tres substantias, magis quam esse tres Personas, ut ostensum est.

Objicies: in substantiis creatis substantia non est Relatio, sed quid absolutum; ergo nec in Divinis. Negatur tamen consequentia: quamvis enim ex perfectionibus creatis manuducimur frequenter ad cognoscendas divinas, non tamen inter eas statuenda est omnimoda similitudo. Ratio autem disparitatis in præsentia est; in substantiis quippe creatis cum nulla constituere possit nisi unam Personam, non potest etiam habere nisi unam Personalitatem, sed per unicam perfectè completur; natura autem divina essentialiter petit constituere tres Personas ac proinde tres habere debet Personalitates, seu formas, vel quasi formas, per quas constituantur hæ Personæ, sicque tres substantias personales, eaque relativæ, cum, ut dictum est, in divinis nihil multiplicetur, nisi sit relativum. Nulla etiam ex his substantiis est superflua, cum divina Essentia ob suam fecunditatem & excellentiam, tres hosce existendi & subsistendi modos essentialiter requirat.

Objicies secundo: Relatio Paternitatis exempli gratiâ supponit Personam Patris completè constitutam & subsistentem, tanquam principium generationis Filii, in quâ fundatur Relatio, ergo Relatio non est ipsa substantia. Hæc obiectio solvetur Disputatione sequente.

SECTIO TERTIA.

An præter tres relativas detur in Deo una substantia absoluta.

PRIMA sententia affirmat dari in Deo hujusmodi substantiam absolutam: ita Cajet. hic, q. 39. art. 4. Bannez 1. p. q. 39. art. 3. Alvarez 3. p. q. 3. art. 3. Zumel hic, q. 30. art. 1. Molina hic, q. 29. art. 2. disp. 3. Fonseca lib. 5. met. cap. 8. q. 5. sect. 5. quam etiam sententiam acriter defendit P. Suarez tom. 1. in 3. partem, Disp. 11. & hic lib. 4. cap. 11. quem sequitur P. Granado hic, tract. 4. disp. 5. sect. 3. citans Okamum, Gabrielem, Richardum, Durandum, Scotum, Ferraram, & alios. Eandem opinionem tenet Bellarminus to. 1. lib. 2. de Christo, cap. 15. estque satis inter recentiores communis.

Secunda è contrario sententia negat dari in Deo substantiam ullam absolutam, sed tres tantum relativas: ita D. Bonaventura in 3. dist. 1. art. 1. q. 3. & dist. 5. art. 1. q. 4. Halensis 3. p. q. 2. memb. 3. & q. 7. memb. 1. art. 3. Valentia hic, q. 13. p. 3. Albertinus tom. 2. de substantiâ coroll. 11.

Quia ratio ne aliqui ex Sanctis Patribus negare videantur tres substantias.

VII. Quia ratio ne aliqui ex Sanctis Patribus negare videantur tres substantias.

VIII. Aliud est de substantiâ in creatis, aliud in divinis.

Vna substantia sufficit naturæ creatæ, non divinæ.

Nulla ex his tribus substantiis est superflua.

IX. Dicitur, Relatio supponit substantiam.

I. Prima sententia est affirmativa.

II. Secunda sententia negat substantiam absolutam.

Prima sententia negat in Deo tres substantias.

Tres dantur in Deo substantia relativa.

Docent Patres dari in Deo tres substantias relativas.

Sophronius Patriarcha.

Loquuntur Patres de substantiâ in abstracto.

Argumenta ab incarnatione ducto ostendunt tres esse in Deo substantias.

Ratio cur in Deo sint tres substantia.

Quod ultimò terminat in creatis, est substantia.